

ด่วนมาก

ที่ พน 0202/1482

กระทรวงพลังงาน

ถนนพระรามที่ 1 กทม. 10330

11 พฤษภาคม 2550

เรื่อง รายงานผลการประชุมความร่วมมือด้านพลังงานของเอเชียระดับรัฐมนตรีที่ซาอุดีอาระเบีย

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน และคณะได้เดินทางไปเข้าร่วมประชุมด้านความร่วมมือพลังงานของเอเชียระดับรัฐมนตรี ครั้งที่ 2 (2nd Roundtable Ministerial Meeting of Asian Regional Petroleum Cooperation) ตามคำเชิญของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงปิโตรเลียมและทรัพยากรธรณี ของราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจการค้าและอุตสาหกรรมของญี่ปุ่น ระหว่างวันที่ 1-3 พฤษภาคม พ.ศ. 2550 ณ กรุงริยาด รวมทั้งได้เข้าพบและหารือข้อราชการเกี่ยวกับความร่วมมือด้านพลังงานในระดับทวิภาคี (Bilateral Meetings) กับรัฐมนตรีด้านพลังงานของอีก 6 ประเทศ คือ ซาอุดีอาระเบีย คูเวต อิหร่าน บาห์เรน อินโดนีเซีย และฟิลิปปินส์ นั้น กระทรวงพลังงานขอเสนอผลการประชุมเพื่อนำเรียนคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบด้วย ดังนี้

1. การประชุมระดับรัฐมนตรีด้านความร่วมมือด้านพลังงานของเอเชียครั้งที่ 2

การประชุมครั้งนี้เป็นการประชุมครั้งที่ 2 หลังจากการประชุมครั้งแรกที่กรุงนิวเดลี ประเทศอินเดียในปี พ.ศ. 2548 ซึ่งเนื้อหาสาระหลักของการประชุมมุ่งเน้นการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร และความคิดเห็นด้านสถานการณ์พลังงานของโลก ระหว่างกลุ่มประเทศผู้ผลิตน้ำมันรายใหญ่ของเอเชีย (ส่วนใหญ่เป็นสมาชิกกลุ่ม OPEC) และกลุ่มประเทศผู้นำเข้าน้ำมันรายใหญ่ของเอเชียได้แก่ จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ อินเดีย และ ASEAN โดยที่ประชุมได้มีแนวความคิดที่เป็นไปในแนวทางเดียวกันว่าความต้องการพลังงานและแหล่งผลิตน้ำมันของประเทศในทวีปเอเชียจะมีอิทธิพลต่อตลาดน้ำมันของโลกในอนาคต อีกทั้งกลุ่มประเทศผู้ผลิตน้ำมันรายใหญ่ของเอเชีย (ในที่ประชุมเรียกกลุ่มประเทศเหล่านี้ว่า "West-Asia Countries" แทนคำว่า "Middle East" ตามการบัญญัติศัพท์ของกลุ่มประเทศที่พัฒนาแล้ว) ยังให้คำยืนยันถึงความเพียงพอของปริมาณสำรองน้ำมันและก๊าซธรรมชาติว่ายังมีปริมาณพอต่อความต้องการของกลุ่มประเทศผู้นำเข้าน้ำมันรายใหญ่ของเอเชีย (ในที่ประชุมเรียกกลุ่มประเทศเหล่านี้ว่า "East-Asia Countries" ในขณะที่อินเดียขอเรียกตนเองว่า "Central-Asia" แทนคำว่า "Far-East" และ "South Asia" ตามลำดับ) โดยมีข้อเสนอจากหลายฝ่ายให้ 3 กลุ่มประเทศเหล่านี้ (West, Central และ East Asia) ร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดมากขึ้นโดยเฉพาะในประเด็นดังต่อไปนี้

1.1 การอำนวยความสะดวกให้เกิดการลงทุนในลักษณะที่ไขว้กัน เช่น กลุ่มประเทศ West Asia ลงทุนในกิจการโรงกลั่น การค้าและสำรองปิโตรเลียม (Downstream) ในประเทศ Central และ East Asia ในขณะที่กลุ่มประเทศ Central และ East Asia สามารถเข้าไปลงทุนในกิจการสำรวจและผลิตปิโตรเลียม (Upstream) ในประเทศ West Asia ซึ่งการลงทุนในลักษณะดังกล่าวจะช่วยให้เสริมสร้างให้เกิดเสถียรภาพและความมั่นคงด้านอุปสงค์และอุปทานของพลังงานในภูมิภาคเอเชีย (Security of Demand และ Security of Supply) ได้เป็นอย่างดี

1.2 การเสริมสร้างและแลกเปลี่ยนการลงทุนในกิจการต่อเนื่อง (Related Industries) และกิจการสนับสนุน (Supporting Industries) ที่ต่อยอดจากกิจการพลังงาน เช่น การพัฒนาบุคลากร ด้านพลังงาน งานวิจัยและพัฒนา (R&D) ด้านเทคโนโลยีพลังงานและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการค้าขาย พลังงานในรูปแบบ Long-term มากขึ้น

1.3 ร่วมมือกันในโครงการพัฒนาฐานข้อมูลการค้าและการใช้น้ำมันระดับประเทศ (Joint Oil Data Initiative) ที่บริหารโดยสำนักงานพลังงานนานาชาติ (International Energy Forum-IEF) ซึ่งฐานข้อมูลที่ถูกต้อง รวดเร็ว และเป็นปัจจุบันจะช่วยเสริมกลไกตลาด ในการค้าขายน้ำมัน ระหว่างประเทศได้เป็นอย่างดี ปัจจุบันมากกว่า 60 ประเทศ เข้าร่วมมือในโครงการนี้ รวมทั้งประเทศไทยด้วย

2. การประชุมหรือข้อราชการเกี่ยวกับความร่วมมือด้านพลังงานในระดับทวิภาคี

2.1 **คูเวต :** ประชุมหรือข้อราชการร่วมกับ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงน้ำมันของคูเวต (H.E. Sheikh Ali Al-Jarrah Al-Sabah) โดยทั้งสองฝ่ายเห็นพ้องร่วมกันที่จะให้บริษัทน้ำมันแห่งชาติของ ทั้ง 2 ประเทศ คือ บริษัท ปตท.จำกัด (มหาชน) และ Kuwait Petroleum Cooperation (KPC) ร่วมกัน แสวงหาช่องทางการลงทุนระหว่างกันและกัน (Cross Investment) โดยทั้ง 2 บริษัทได้มอบหมายผู้ ประสานงาน (Contact Persons) ในระดับผู้บริหารเรียบร้อยแล้ว

2.2 **ซาอุดีอาระเบีย :** ประชุมหรือข้อราชการกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงปิโตรเลียม และทรัพยากรธรณีของซาอุดีอาระเบีย (H.E. Ali I. Al-Naimi) โดยทั้งสองฝ่ายรับทราบว่าปัจจุบันประเทศไทยนำเข้าน้ำมันจากซาอุดีอาระเบียมากเป็นอันดับ 2 (รองจากประเทศสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์-UAE) อีกทั้งการค้าระหว่างไทย-ซาอุดีอาระเบีย ก็เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด ทั้งนี้รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงปิโตรเลียมและทรัพยากรธรณีของซาอุดีอาระเบียกล่าวว่า แม้ระดับความสัมพันธ์ทางการทูต ระหว่าง 2 ประเทศ ในอดีตอาจมีปัญหาบางอย่างอยู่บ้าง แต่เรื่องดังกล่าวจะเป็นอดีตได้แล้วและเชื่อว่าความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันจะกลับคืนสู่ปกติในเร็ว ๆ นี้ ส่วนเรื่องการค้าการลงทุนระหว่างทั้ง 2 ประเทศก็น่าจะขยายตัวต่อไปได้และไม่เกี่ยวข้องกับปัญหาความสัมพันธ์ทางการทูต อย่างไรก็ดีการประชุมครั้งนี้ซึ่ง ฝ่ายซาอุดีอาระเบียเป็นเจ้าภาพและได้เชิญประเทศไทยเข้าร่วมประชุม พร้อมการต้อนรับคณะอย่าง สมเกียรตินั้น ถือเป็นนิมิตหมายอันดีในเชิงความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ซึ่งกระทรวงปิโตรเลียมและ ทรัพยากรธรณีของซาอุดีอาระเบีย ส่งสัญญาณว่าสนใจเข้ามาลงทุนในประเทศไทยในอนาคตด้วย

2.3 **อิหร่าน :** ประชุมหรือข้อราชการกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงปิโตรเลียมของ อิหร่าน (H.E. Seyed Kazem Vaziri Hamaneh) โดยทั้งสองฝ่ายได้หารือกันในประเด็นที่เกี่ยวกับการที่ ไทยขอซื้อก๊าซธรรมชาติเหลว (LNG) ของอิหร่านซึ่ง ปตท. ได้มีข้อตกลงก่อนการลงนามในสัญญาซื้อขาย (Head of Agreement-HOA) กับบริษัทก๊าซธรรมชาติแห่งชาติของอิหร่าน (National Iranian Gas Company-NIGEC) แล้วตั้งแต่เมื่อปี 2549 นั้น โดยฝ่ายอิหร่านแจ้งว่าจะส่งทีมงานระดับสูงเข้ามาเจรจา ในรายละเอียดภายในเดือน พฤษภาคม-มิถุนายน ศกนี้ เพื่อให้ทั้งสองฝ่ายบรรลุถึงข้อตกลงในการซื้อ ขายได้ในที่สุด โดยฝ่ายอิหร่านเสนอว่าหากจะมีการลงนามในสัญญาซื้อขาย LNG ดังกล่าว ช่วงเวลา ประมาณเดือนมิถุนายน 2550 นี้ น่าจะเหมาะสมที่สุดโดยที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงปิโตรเลียมของอิหร่าน ซึ่งมีกำหนด จะเดินทางเยี่ยมกระทรวงพลังงานของไทยอยู่แล้วก็จะได้เข้าร่วมพิธีลงนามได้เลย

2.4 บาหลีเรน : ประชุมหารือข้อราชการกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงน้ำมันและก๊าซของบาหลีเรน (H.E.Dr.Abdul Hussain Bin Ali Mirza) ซึ่งทางบาหลีเรนได้แจ้งว่าได้มีการปรับปรุงวิธีการและกลไกการให้สัมปทานสำรวจและผลิตปิโตรเลียมในบาหลีเรนใหม่ ให้เป็นระบบที่มีการแข่งขันกันมากขึ้น โดยทางบาหลีเรนยินดีที่จะให้ บริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) หรือ ปตท.สผ. เข้าร่วมการประมูลแข่งขันดังกล่าวด้วย แม้ว่าในอดีตทางฝ่ายรัฐบาลชุดเดิมของบาหลีเรน (บาหลีเรนมีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลเมื่อต้นปีที่ผ่านมา) ได้เคยดำริด้วยวาจาที่จะมอบหมายภารกิจในการสำรวจ ชุดเจาะปิโตรเลียมในแปลงสำรวจ 2 แปลง ให้แก่ ปตท.สผ. แล้วก็ตาม ซึ่งฝ่ายไทยรับทราบและเข้าใจต่อสถานการณ์ดังกล่าวที่เกิดขึ้น รวมทั้งจะประสานให้ ปตท.สผ. ศึกษาข้อมูลศักยภาพของพื้นที่ที่น่าสนใจก่อนเข้าร่วมการประมูลในปีนี้ด้วย

2.5 ฟิลิปปินส์ : ประชุมหารือข้อราชการกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานของประเทศฟิลิปปินส์ (H.E.Raphael Lotilla) ซึ่งมีการหารือในหลายประเด็น ดังนี้

- ความสัมพันธ์ที่ราบรื่นและแน่นแฟ้นระหว่างบริษัทน้ำมันแห่งชาติของทั้ง 2 ประเทศ (ปตท. และ Philippines National Oil Company-PNOC) โดย PNOC ได้เชิญชวนให้ ปตท. ลงทุนในโครงการท่อส่งก๊าซธรรมชาติและโรงไฟฟ้าพลังความร้อนร่วมที่ใช้ก๊าซธรรมชาติเป็นเชื้อเพลิง ในเขตกรุงมะนิลา (Bat-Man Project) โดย PNOC ได้จัดเตรียมข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับนโยบายและการกำกับดูแลกิจการไฟฟ้าและก๊าซธรรมชาติให้ ปตท. ศึกษาต่อไปด้วยแล้ว

- ฟิลิปปินส์จะเปิดให้มีการแข่งขันประมูลสัมปทานและผลิตปิโตรเลียมครั้งใหม่ (E&P Bidding Round) ราวเดือนพฤษภาคม 2550 นี้ โดยได้ถือโอกาสนี้มอบแผ่น CD ข้อมูลเกี่ยวกับการประมูลให้ ปตท.สผ. ด้วยแล้ว

- ฟิลิปปินส์รับที่จะพิจารณาข้อเสนอของฝ่ายไทยโดย ปตท. ที่เสนอขอขยายพื้นที่และการบริการของคลังน้ำมัน บริเวณอ่าวซูบิค และ เกาะมินดาเนา

- ฟิลิปปินส์และไทยได้มีการหารือกรอบเกี่ยวกับร่างข้อตกลงการบริหารปิโตรเลียมในภาวะฉุกเฉินของอาเซียน (Draft ASEAN Petroleum Security Agreement-APSA) ซึ่งทั้งสองฝ่ายเห็นพ้องต้องกันว่าร่างข้อตกลงนี้ยังต้องได้รับการปรับปรุงเพิ่มเติม โดยทั้งสองประเทศแสดงเจตจำนงที่จะขอสงวนความเห็นเพื่อนำร่าง APSA นี้ไปแก้ไขต่อไป

- ทั้งสองประเทศยังได้ตกลงที่จะแลกเปลี่ยนข้อมูล บุคลากร และความร่วมมือเชิงวิชาการระหว่างกัน ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ เอทานอล ไบโอดีเซล และพลังงานนิวเคลียร์

2.6 อินโดนีเซีย : ประชุมหารือข้อราชการกับผู้แทนพิเศษของประเทศประธานาธิบดีของอินโดนีเซีย (Dr.Alwi Shihab, Special Envoy) ซึ่งมีการหารือในหลายประเด็นดังนี้

- กรณีแหล่งก๊าซธรรมชาติ นาทูนาตะวันออก (East Natuna Gas Development) โดยฝ่ายไทยเสนอให้มีการเจรจาซื้อขายก๊าซธรรมชาติในรูปแบบรัฐต่อรัฐ (G-to-G) ซึ่งจะทำให้การพัฒนาแหล่งก๊าซนี้รวดเร็วขึ้น เนื่องจากประเทศผู้ผลิต(อินโดนีเซีย) และประเทศผู้ซื้อซึ่งเป็นตลาดหลัก เช่น ประเทศไทยได้ร่วมมือกันพัฒนาตั้งแต่เริ่มต้น โดยทั้งสองฝ่าย ได้มอบหมายผู้แทนไปหารือประเด็นรายละเอียดต่อไป โดยคาดหวังว่าหากการเจรจาเป็นไปได้ดีด้วยดี อาจนำไปสู่การลงนามในข้อตกลงเบื้องต้น (MOU) ในการพัฒนาแหล่งก๊าซนาทูนาได้โดยเร็วที่สุด

- ฝ่ายไทยเสนอให้บริษัทน้ำมันแห่งชาติของสองประเทศ คือ ปตท. และ PERTAMINA ร่วมกันพิจารณาการลงทุนในธุรกิจการค้าและสำรองน้ำมัน โดยเฉพาะการลงทุนขยายหรือก่อสร้างคลังน้ำมัน ในบริเวณที่ใกล้กับเส้นทางการเดินเรือน้ำมัน เช่น บริเวณเกาะของอินโดนีเซียใกล้กับสิงคโปร์ เป็นต้น ซึ่งฝ่ายอินโดนีเซียรับข้อเสนอในเบื้องต้น และจะมอบหมายให้บุคคลที่เกี่ยวข้องประสานงานกับ ปตท. ต่อไป

- ฝ่ายอินโดนีเซีย ได้เชิญชวนให้ฝ่ายไทยเข้ามาลงทุนในการพัฒนาป่าสัมมน้ำมันในอินโดนีเซีย ซึ่งปัจจุบัน ประเทศมาเลเซียและเยเมน เริ่มรุกเข้ามาลงทุนด้านป่าสัมมน้ำมันให้อินโดนีเซียแล้ว

3. สรุปภาพรวมความร่วมมือด้านพลังงานและบทบาทของประเทศไทยในเวทีการประชุมนานาชาติด้านพลังงาน

- บทบาทของประเทศไทยในระดับนานาชาติเรื่องพลังงาน ถือว่าโดดเด่น โดยเฉพาะในเรื่องเกี่ยวกับนโยบายพลังงานทดแทนและการอนุรักษ์พลังงาน ที่ประเทศไทยประสบความสำเร็จ และได้รับความชื่นชมจากนานาประเทศ ซึ่งในระหว่างการประชุมระดับรัฐมนตรีด้านความร่วมมือพลังงานของเอเชียครั้งที่ 2 นี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงปิโตรเลียมและทรัพยากรธรณีของซาอุดีอาระเบีย ในฐานะประธานการประชุมได้ถึงกับกล่าวชื่นชมต่อการผลักดันนโยบายเชื้อเพลิงชีวภาพ (Biofuels) ของไทย ซึ่งในอนาคตอันใกล้ ประเทศไทยจะเป็นประเทศผู้ผลิตและส่งออกเอทานอลเพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิงทดแทนน้ำมันรายใหญ่ของเอเชีย ซึ่งเป็นเรื่องที่กลุ่มประเทศ West Asia ให้ความสนใจและติดตามพัฒนาการด้านนี้อย่างใกล้ชิด

- สำหรับความร่วมมือด้านพลังงานกับกลุ่มประเทศ West Asia เช่น ซาอุดีอาระเบีย คูเวต บาห์เรน และอิหร่าน ถือว่าได้รับสัญญาณที่ดีที่หลายประเทศให้ความสนใจในการลงทุนเพิ่มเติม รวมทั้งเปิดโอกาสในการขยายการค้าขายพลังงานร่วมกับผู้ประกอบการฝ่ายไทย เช่น ปตท. และ ปตท.สผ. ต่อไปในอนาคต

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบในคราวการประชุมวันที่ 15 พฤษภาคม 2550 นี้ด้วยจักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายปิยสวัสดิ์ อัมระนันท์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงพลังงาน

สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์

โทร.0-2225-9748

โทรสาร 0-2224-7651